

Rådets konklusioner af 22. maj 2008 om voksenuddannelse

(2008/C 140/09)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som tager følgende i betragtning:

- (1) I konklusionerne fra Det Europæiske Råds forårsmøde i 2000 i Lissabon ⁽¹⁾ blev der opfordret til at modernisere Europas uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer for at leve op til kravene i det videnskabelige samfund og de stigende socioøkonomiske og demografiske udfordringer, som EU står over for i en globaliseret verden.
- (2) I konklusionerne fra Det Europæiske Råds forårsmøde i 2002 i Barcelona ⁽²⁾ blev medlemsstaterne kraftigt opfordret til at sikre, at alle borgere er veludrustede med grundlæggende færdigheder, og til gøre en øget indsats for at forbedre ældre arbejdstageres muligheder for at forblive på arbejdsmarkedet, navnlig ved at sikre reel adgang til livslang læring.
- (3) Rådets resolution af 27. juni 2002 om livslang læring ⁽³⁾ understregede, at livslang læring skal omfatte læring fra forskolestadiet til efter pensionering, herunder hele spektret af formel, ikke-formel og uformel læring.
- (4) I Rådets resolution af 19. december 2002 om fremme af styrket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse ⁽⁴⁾ noterede Rådet sig, at voksnes, herunder ældre arbejdstageres, tilpasningsevne og beskæftigelsesegnethed stærkt afhænger af lejligheden til at ajourføre færdigheder og tilegne sig nye færdigheder gennem hele arbejdslivet.
- (5) I Rådets resolution af 28. maj 2004 om styrkelse af politikker, systemer og praksis inden for livslang vejledning ⁽⁵⁾ blev det understreget, at alle europæiske borgere bør have adgang til vejledning på alle stadier af livet, idet opmærksomheden især skal rettes mod enkeltpersoner og grupper, der er særligt udsatte.
- (6) I Rådets konklusioner af 28. maj 2004 om fælles europæiske principper for identifikation og validering af ikke-formel og uformel læring ⁽⁶⁾, der blev udarbejdet som reaktion på Københavnerklæringen fra november 2002, blev der opfordret til at udvikle og udbrede nogle europæiske instrumenter til anerkendelse af ikke-formel og uformel læring.

- (7) Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring ⁽⁷⁾ har bl.a. til formål at sikre, at voksne kan udvikle og opdatere deres kompetencer hele livet igennem, og at der findes hensigtsmæssige infrastrukturer for efter- og videreuddannelse af voksne.
- (8) I Rådets konklusioner af 25. maj 2007 om et sammenhængende sæt indikatorer og benchmarks inden for uddannelse og erhvervsuddannelse ⁽⁸⁾ blev der opfordret til at opstille nogle indikatorer vedrørende voksnes færdigheder.
- (9) Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008 om oprettelse af en europæisk referenceramme for kvalifikationer ⁽⁹⁾ fremmer en tilgang til beskrivelse af kvalifikationer, som er baseret på læringsresultater, uanset hvordan eller hvor disse er erhvervet.
- (10) I den fælles situationsrapport fra Rådet og Kommissionen om gennemførelsen af arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010 understreges det, at ældre arbejdstageres og lavtuddannedes deltagelse i voksenuddannelse fortsat er et stort problem.
- (11) I Europa-Parlamentets beslutning af 16. januar 2008 om voksenuddannelse: *Det er aldrig for sent at lære* ⁽¹⁰⁾ opfordres medlemsstaterne indtrængende til at fremme erhvervelse af viden og udvikling af en kultur med livslang læring, især ved at gennemføre ligestillingspolitikker, der skal gøre voksenuddannelse mere attraktiv, mere tilgængelig og mere effektiv —

HILSER Kommissionens meddelelse fra oktober 2006 *Det er aldrig for sent at lære* ⁽¹¹⁾ og Kommissionens handlingsplan fra september 2007 *Det er altid et godt tidspunkt at lære* ⁽¹²⁾ velkommen; de fremhæver begge betydningen af voksenuddannelsen som en nøglekomponent i livslang læring og opfordrer medlemsstaterne til at fjerne hindringerne for deltagelse, øge voksenuddannelsens generelle kvalitet og effektivitet, fremskynde validerings- og anerkendelsesprocessen og sikre tilstrækkelige investeringer og overvågning på området.

⁽¹⁾ Dok. SN 100/1/00 REV 1.

⁽²⁾ Dok. SN 100/1/02 REV 1, punkt 32 og 33.

⁽³⁾ EFT C 163 af 9.7.2002, s. 2.

⁽⁴⁾ EFT C 13 af 18.1.2003, s. 2.

⁽⁵⁾ Dok. 9286/04.

⁽⁶⁾ Dok. 9600/04.

⁽⁷⁾ EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10.

⁽⁸⁾ EUT C 311 af 21.12.2007, s. 13.

⁽⁹⁾ EUT-reference skal indsættes.

⁽¹⁰⁾ (2007/2114 (INI)) — P6_TA-PROV(2008)0013.

⁽¹¹⁾ Dok. 14600/06 — KOM(2006) 614 endelig.

⁽¹²⁾ Dok. 13426/07 — KOM(2007) 558 endelig.

ANERKENDER den rolle, som voksenuddannelse kan spille for opfyldelsen af Lissabonstrategien, ved at fremme social sammenhængskraft, give borgerne de kvalifikationer, der er nødvendige for at finde nye job, og hjælpe Europa med bedre at tackle globaliseringens udfordringer. Der er navnlig behov for at:

- 1) øge kvalifikationsniveauet hos et fortsat betydeligt antal lavtuddannede arbejdstagere, for at alle borgere kan tilpasse sig de teknologiske forandringer og fremtidige kvalifikationsbehov og dermed bidrage til at forbedre de samlede økonomiske resultater
- 2) tage fat på problemet med et fortsat stort antal personer med kort skolegang ved at give en ny chance til dem, der kommer ind i voksenalderen uden kvalifikationer, idet der skal fokuseres på områder, som volder særlig bekymring, som f.eks. grundlæggende læse- og skrivefærdighed, talforståelse og it-færdigheder og sproglering
- 3) bekæmpe social udstødelse, der skyldes forhold som mangelfuld grunduddannelse, arbejdsløshed og geografisk isolation, samtidig med at opmærksomheden — på baggrund af de nuværende demografiske tendenser og migrationstendenser — i højere grad rettes mod livslang læring for ældre arbejdstagere og migranter og deres uddannelsesbehov
- 4) sikre voksenuddannelsens effektivitet og kvalitet med henblik på at øge den aktive deltagelse i sådan læring, især blandt dårligt stillede grupper, at tiltrække tilstrækkelige offentlige og private investeringer til dette område og tilskynde den private sektor til at overveje sådan læring som en nøglekomponent i arbejdspladsens og virksomhedens udvikling.

FINDER, at voksenuddannelse kan yde et vigtigt bidrag til opfyldelsen af sådanne behov ikke blot i form af økonomiske og sociale fordele såsom bedre beskæftigelsesegnethed, adgang til bedre job, mere ansvarligt medborgerskab og øget deltagelse i civilsamfundet, men også i form af individuelle fordele som f.eks. større selvudfoldelse, bedre helbred og trivsel og øget selvfølelse, og mener i overensstemmelse hermed:

- 1) at der bør lægges større vægt på voksenuddannelse, og at den bør støttes mere effektivt på nationalt plan som led i de samlede bestræbelser på at udvikle en kultur med livslang læring
- 2) at de særlige foranstaltninger i bilaget til disse konklusioner kunne udgøre en samlet ramme for den fremtidige indsats

på dette område som led i arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010

- 3) at den videre udvikling og gennemførelse af sådanne foranstaltninger bør fuldt ud respektere medlemsstaternes ansvar for indholdet af undervisningen og tilrettelæggelsen af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne og bør bygge på den åbne koordinationsmetode
- 4) at fremskridtene med og overvågningen af voksenuddannelsen bør være forenelige med det sammenhængende sæt indikatorer og benchmarks, som Rådet vedtog i maj 2007, og indgå i kommende fælles situationsrapporter om arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse
- 5) at voksenundervisningens tværsektorielle karakter, diversitet, kompleksitet og rigdom kræver en integreret tilgang, som involverer alle interessenter, herunder interessenter på lokalt og regionalt plan, arbejdsmarkedets parter og ngo'er.

OPFORDRER derfor MEDLEMSSTATERNE til at behandle de spørgsmål vedrørende voksenuddannelse, der er afdækket i disse konklusioner og navnlig gennemføre foranstaltningerne i bilaget i overensstemmelse med medlemsstaternes specifikke kontekst og prioriteter

og OPFORDRER KOMMISSIONEN til:

- at støtte medlemsstaterne ved yderligere at udvikle og forbedre voksenuddannelsen ikke blot i form af øgede muligheder, bredere adgang og større deltagelse, men også i form af mere relevante, resultatorienterede læringsresultater ved hjælp af foranstaltninger som dem, der er skitseret i bilaget til disse konklusioner
- at sikre komplementaritet og sammenhæng mellem opfølgningen af sådanne foranstaltninger og gennemførelsen af Bologna- og Københavnprocesserne, for så vidt disse vedrører voksne lærere
- at styrke og anvende eksisterende forskningsstrukturer til opfyldelse af behovet for voksenuddannelse
- at fortsætte og intensivere samarbejdet med de internationale organisationer og relevante ikke-statslige organisationer, der er aktive på dette område, samt etablere forbindelser med regionale initiativer som det europæisk-asiatiske samarbejde og verdensomspændende initiativer som »Uddannelse for Alle« og årtusindudviklingsmålene.

BILAG

SÆRLIGE FORANSTALTNINGER, DER SKAL GENNEMFØRES I PERIODEN 2008-2010**A. AF KOMMISSIONEN I SAMARBEJDE MED MEDLEMSSTATERNE:**

- 1) Analyse af reformer inden for uddannelse og erhvervsuddannelse på nationalt plan, især udviklingen af nationale kvalifikationssystemer i relation til den europæiske referenceramme for kvalifikationer og meritoverførselssystemer vedrørende både formel, ikke-formel og uformel læring med henblik på at forbedre voksnes adgang til kvalifikationssystemerne.
- 2) Analyse af virkningen af nationale uddannelses- og erhvervsuddannelsesreformer for så vidt angår fordelingen af finansieringskilder på de forskellige aldersgrupper i overensstemmelse med en livslang læringstilgang.
- 3) Støtte til udviklingen af karrieremuligheder, betingelser og ressourcer — på grundlag af eksisterende god praksis i medlemsstaterne — for dem, der arbejder på voksenuddannelsesområdet, for at forbedre erhvervens synlighed og status.
- 4) Yderligere forskning i udviklingen af kvalitetskriterier for dem, der tilbyder voksenuddannelse.
- 5) Udarbejdelse af en fælles oversigt over god praksis og projekter med sigte på at motivere de grupper, som er særligt vanskelige at nå, indkredsning af nøglefaktorer for deres reintegration i arbejdsmarkedet og samfundet og forbedring af deres selvtillid.
- 6) Indkredsning af god praksis i forbindelse med vurderingen af læringsresultater, især de resultater, som lavtuddannede og ældre arbejdstagere og migranter hovedsagelig har opnået uden for det formelle læringssystem.
- 7) Udarbejdelse af et glossar over aftalte definitioner, der anvendes inden for voksenuddannelse og, på grundlag af eksisterende datasamlinger, bl.a. OECD's, og i fuld overensstemmelse med forordningen om statistikker over uddannelse og livslang læring ⁽¹⁾, udarbejdelse af et sæt sammenlignelige kerneoplysninger på europæisk plan, som er nødvendige for at lette overvågningen. (Alle medlemsstaternes ret til at deltage i dette arbejde skal sikres).
- 8) Støtte til foranstaltninger til styrkelse af voksenuddannelsens plads i de nationale strategier for livslang læring.
- 9) Støtte til kampanjer, der sigter mod at øge bevidstheden og motivationen blandt potentielle lærende og dermed øger den samlede deltagelse i voksenuddannelsen.

B. AF MEDLEMSSTATERNE MED STØTTE FRA KOMMISSIONEN:

- 1) Fremme af og støtte til udveksling af god praksis, gensidig læring og udvikling af fælles projekter på voksenuddannelsesområdet mellem interessenter i medlemsstaterne.
- 2) Som led i bestræbelserne på at udvikle en kultur med livslang læring et tæt samarbejde om at identificere og fjerne hindringer for voksenuddannelse og om at etablere voksenuddannelse, udbud og -faciliteter, der er efterspørgselsdrevne og af høj kvalitet, herunder muligheder for e-læring og fjernundervisning.
- 3) Tilskyndelse af såvel videregående uddannelsesinstitutioner som erhvervsuddannelsesinstitutioner til i højere grad at nå ud til voksne lærende samt udvikling af partnerskaber med erhvervslivet for at motivere arbejdsgiverne til at tilrettelægge og arbejdstagerne til at deltage i voksenuddannelse på arbejdspladsen.
- 4) En indsats for at nå målene om at lette adgangen til og øge alle borgernes deltagelse i voksenuddannelse, navnlig dem, der forlader grunduddannelsen og erhvervsuddannelsen tidligt, og som ønsker at få en ny chance, dem, der har særlige behov, og dem, der har utilstrækkelige grundlæggende kvalifikationer eller har opnået ringe uddannelsesmæssige resultater, med henblik på at tilskynde dem til at opgradere deres kvalifikationer.
- 5) En effektiv anvendelse af programmet for livslang læring, de europæiske strukturfonde og andre lignende finansieringskilder for at forbedre udbuddet af læringsmuligheder for voksne.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentet og Rådets forordning af 23. april 2008 om udarbejdelse og udvikling af statistikker over uddannelse og livslang læring — Dok. PE-CONS 3659/3/07 REV 3. EUT-reference skal indsættes.

- 6) Fremme af udviklingen og anvendelsen af ordninger for livslang vejledning, der kan give voksne objektiv information og rådgivning, analysere deres individuelle kvalifikationer og give dem individuel karrierevejledning.
 - 7) Overvejelse — ud fra et cost-benefit-synspunkt — af det bidrag, som voksenuddannelse kan yde til den sociale sammenhængskraft og den økonomiske udvikling.
 - 8) Lettelse af udviklingen af de metoder og redskaber, der er nødvendige for at vurdere nøglefærdigheder og -kompetencer, herunder dem, der er erhvervet uden for det formelle læringssystem, og få dem valideret og defineret i henseende til læringsresultater, samtidig med at der investeres i fremme af validerings- og anerkendelsesprocedurer.
 - 9) En indsats for at sikre voksenuddannelse en passende andel ved fordelingen af de finansielle midler mellem de forskellige uddannelsessektorer i overensstemmelse med strategien for livslang læring.
 - 10) Fremme af aktiv inddragelse af arbejdsmarkedets parter og andre interessenter, herunder ngo'er, i sikringen af udbuddet af kvalitetslæring, der er skræddersyet til de forskellige kategorier af lærende. Der bør lægges særlig vægt på ikt-læringstilgange og udviklingen af ikt-kompetencer.
 - 11) Øget samarbejdet med Cedefop og Unesco's Institut for Livslang Læring samt fuld brug af andre internationale institutioners forskningskapacitet inden for voksenuddannelse og -læring.
 - 12) På grundlag af de resultater, der er opnået efter gennemførelsen af disse foranstaltninger, en eventuel yderligere indsats efter 2010 i overensstemmelse med opfølgningen af arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010.
-